

Література

1. Божков О.Б. Повседневность и практики: к уточнению понятий// Социологический журнал. – 2014. – № 4. – С. 133-154.
2. Бойко О.П. Повсякденність як філософська категорія та феномен суспільного життя //Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2012. – № 50. – С.129-136.
3. Бруннер Дж. Культура образования. – М.: Просвещение, – 2006. – 223 с.
4. Волков В., Хархордин О. Теория практик. СПб.: Издательство Европейского университета в Санкт-Петербурге, 2008. – 298 с.
5. Гриневич Л.М. Поняття «освіта», «розвиток освіти», «освітня політика» в сучасному науковому дискурсі //Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2015. – № 1-2 (42-43).
6. Камю А. Бунтующий человек. Философия. Политика. Искусство: Пер. с фр. – М.: Политиздат, 1990.– 415 с. – (Мыслители XX века).
7. Усанова Л. Структури повсякденності в системі соціальної реальності. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/2039/1/Usanova.pdf>
8. Хайдеггер М. Бытие и время /Пер. с нем. В. Бибихина. – 4-е изд. – М.: Академический проект, 2013. – 460 с.

Паскалова М. І.
кандидат філософських наук,
доцент кафедри гуманітарних та
соціально-економічних дисциплін
Військова академія (м. Одеса)

МІСЦЕ ГУМАНІТАРНИХ НАУК У ПІДГОТОВЦІ ВІЙСЬКОВОГО ПРОФЕСІОНАЛА

Сьогодні освіта України переживає далеко не найкращі часи. На всіх її ланках суттєва нестача матеріального забезпечення, відчутний дефіцит професійних, досвідчених педагогів які насправді боліли б за свою справу. Причин які зумовили таку гнітючу картину багато, вони різнопланові і кожна із них потребує складних шляхів вирішення. Однак, хотілося б зупинитися на проблемі, яку сьогодні ані чиновники у сфері освіти, ані керівництво вузів на місцях, навіть, не вважають за таку. Хоча історія вже неодноразово доводила помилковість такої думки.

В своїй доповіді хочу звернути увагу на проблему катастрофічного скорочення циклу гуманітарних дисциплін при навчанні не гуманітарним спеціальностям.

На вимогу Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII який прийнятий Верховною Радою України 1 липня 2014 р. навантаження

викладача має складати не більше 600 годин на рік при цьому, у прикінцевих положеннях, додається рекомендація, що зменшення максимального навчального навантаження на одну ставку науково-педагогічного працівника до 600 годин на навчальний рік не є підставою для збільшення чисельності штатних одиниць. Таким чином, навчальним відділам вищих навчальних закладів не залишається нічого іншого як скорочувати кількість годин відведених на самі дисципліни. І, звісно ж, в першу чергу під скорочення підпадають ті дисципліни які не є профільними.

Для вищого військового навчального закладу непрофільними є гуманітарні дисципліни, тому і відношення до них зверхне, і виконання вимог закону щодо скорочення навантаження відбувається саме за їх рахунок. Сьогодні кількість годин відведених на гуманітарні дисципліни дозволяє педагогу лише повідомити курсанту про наявність такого предмету.

З одного боку здається, що все правильно. Військовий професіонал в першу чергу має добре володіти своїм основним ремеслом, має бути обізнаним із тактикою ведення бою, прийомами захисту та маскування, знати техніку та спорядження із якими по службі буде стикатися, вміти добре стріляти, бігати і т.п. речі. Однак, як показала практика, тільки цього виявляється недостатньо. Заклад вищої освіти має випускати не просто професіонала, а всебічно розвинену особистість. А це вже прерогатива гуманітарних дисциплін. Як справедливо відмічав Лосєв Алексій Федорович гуманітарна підготовка це не просто сума знань із гуманітарних дисциплін, це особливий стан розуму. І дійсно, гуманітарна освіта сприяє формуванню світогляду, ціннісних орієнтацій і життєвих позицій. Жодна фундаментальна або технічна наука неспроможна вплинути на духовну складову особистості сприяти усвідомленню нею основ моралі, формуванню відчуття відповідальності за збереження власного життя та життя іншої живої істоти, готовність відповідати за власну діяльність, як у побуті так і у професійній сферах. Ніякі, самі найкращі заняття із тактики, вогневої підготовки, бойових мистецтв та т.п. не в змозі сформувати у курсанта комунікабельність, людяність, відповідальність, високі морально-психологічні якості.

Правильно, грамотно і зрозуміло ставити задачі які треба виконати, приймати рішучі і обдумані рішення, нести відповідальність за свої промахи і промахи своїх підлеглих, підбадьорити колектив коли це потрібно, приймати справедливі рішення у конфліктних ситуаціях, бути взірцем культури й моральної поведінки, саме ці якості командира дозволяють згуртувати колектив, формують у нього здатність діяти як єдиний організм, турбуватися про захист один одного, що безсумнівно в рази підвищує результативність виконання бойової задачі.

Можна наводити ще багато позитивних якостей особистості які можуть сформуватися лише під впливом гуманітарної освіти, і, тільки

дивуєшся, як не розуміють чиновники в освіті того лиха, що може принести нестача такого навчання. Сильний воїн в якого не сформовані життєві орієнтири здатний без жалю занапастити як власне життя, так і життя своїх підлеглих. Військовослужбовець із несформованим логічним мисленням не здатний приймати вірних рішень, які сприятимуть збереженню і розвитку Збройних сил. Професіонал військової справи без моральних принципів здатний в угоду власним інтересам знехтувати інтересами держави і співвітчизників.

З військових вишів випускаються юнаки які фізично розвинуті, знайомі з правилами ведення бою, вміють користуватися багатьма видами зброї, і, якщо ці особистості будуть мати недостатній рівень гуманітарної освіти, це те ж саме, що за державний кошт готувати ніким і нічим некерованих професійних вбивць.

Історія вже довела, що технічний прогрес здатен обернутися моральним, духовним та культурним регресом. Треба не забувати, що технічні досягнення, майстерність у будь якій професії людині потрібні лише для того, щоб реалізувати себе як особистість. Тому, на рівні із високоякісною підготовкою з профільних дисциплін, треба шукати шляхи для впровадження гуманітарної складової підготовки військового професіонала. Бо без високого рівня духовності, який може забезпечити тільки гуманітарна освіта, не може бути сильної армії.

Ключові поняття: військовий навчальний заклад, військовий професіонал, гуманітарні науки

Черняк Д.С.
кандидат соціологічних наук, доцент
доцент кафедри філософії,
політології та українознавства
Київський національний університет
технологій та дизайну

ПРОБЛЕМА МОТИВАЦІЇ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ

Сучасне суспільство зазнає суттєвих перетворень, що торкаються всіх сфер життя та життя особистості. Світ стає більш динамічним, активно розвиваються наука, інформаційно-комунікативні технології, змінюються професії. Ситуація, яка складається, накладає відбиток на формування сучасного спеціаліста, який має швидко адаптуватися до нових обставин, опановувати нову інформацію, знання, орієнтуватися на постійне підвищення кваліфікації, приділяти увагу самоосвіті. Зрозуміло, що реформування зазнає і система освіти, змінюються зміст, методи, форми навчання. В сучасному інформаційному суспільстві ставку